

Lotterinemnda

Vedtak i Lotterinemnda 6. oktober 2025

Sak 2025/334 - Midt-Troms Helsebad - org.nr. 928 923 967 - klage over vedtak om avslag på søknad om merverdiavgiftskompensasjon

Lotterinemndas medlemmer: Leder Martin Hennig, og medlemmene Renate Kristiansen og Joachim Amundsen Trana

Sakens bakgrunn

- (1) Midt-Troms Helsebad (heretter «klager») søkte 1. september 2024 om merverdiavgiftskompensasjon for regnskapsåret 2023. Søknaden gjaldt et kompensasjonsbeløp på 187 622 kroner etter dokumentert modell.
- (2) Lotteritilsynet ba i brev 7. september 2024 om at klager oversendte kopier av overdragelses-/overtakelsesavtalen for bassengdrift og avtale/avtaler med fysioterapeut, transaksjonsliste og årsmelding for 2023. Tilsynet ba også om en redegjørelse knyttet til søknadsbeløpet og enkelte av fakturaene som var vedlagt søknaden.
- (3) Klager oversendte de etterspurte dokumentene per e-post 29. september 2024, og ga samtidig en redegjørelse for forholdene som ble påpekt av Lotteritilsynet.
- (4) Lotteritilsynet etterspurte ytterlige informasjon i e-post 16. november 2024. I e-posten vises det blant annet til at det må avgrenses for kostnader knyttet til utleie av bygg eller annen fast eiendom. Tilsynet ba også om en redegjørelse for opplysninger i årsmeldingen om at Senja kommune prioriterer fire fysioterapeutstillinger knyttet til bassenget.
- (5) Klager besvarte henvendelsen i brev oversendt per e-post 23. november 2024. Av brevet fremgår det blant annet at klager overtok driften av bassenget fra det private selskapet Brageklinikken AS i 2022. Klager viser til at det er misvisende å kalle samarbeidet med fysioterapeutene som gir helsetilbud i bassenget for en leieavtale. Fysioterapeutene fra Fysikalsk Senter Senja AS (heretter «Fysikalsk Senter») har avtalehjemler med Senja kommune. De arbeider i 100 prosent stilling, hvorav 20 prosent av stillingen til hver av dem er påkrevd å være tilknyttet varmtvannsbasseng. Klager har inngått en samarbeidsavtale med fysioterapeutene, og mottar en andel av den finansielle støtten som ligger i avtalehjemlene mellom kommunen og fysioterapeutene. Samarbeidets ansvarsområder deles slik at fysioterapeutene ivaretar alt med unntak av driften av bassenget og de kostnadene dette medfører. Klager får også driftsstøtte fra Senja kommune på 400 000 kroner. Ordningen mellom kommunen og fysioterapeutene følger føringene i lov 24. juni 2011 nr. 30 om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (helse- og omsorgstjenesteloven). Brukerne som benytter seg av klagers tilbud kommer inn under ordninger knyttet til offentlig helsevesen. Klager mottar ingen kompensasjon direkte fra brukerne.

Postadresse:

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Telefon:

+47 55 19 30 00

- (6) Lotteritilsynet avsto søknaden 17. desember 2024, med den begrunnelse at klagers virksomhet kommer næringsinteresser og offentlige oppgaver til gode. Når det gjelder vurderingen av at virksomheten kommer næringsinteresser til gode, vises det til at fysioterapitilbudet utgjør klagers eneste tilbud, og at samarbeidet mellom organisasjonen og Fysikalsk Senter er av en slik art at den ene parten ikke kan gi tilbudet nedfelt i avtalehjemlene uten den andre. Videre vises det til at det offentlige har en lovpålagt plikt til å tilby fysioterapitjenester når det er behov, og at klagers virksomhet i stor grad er finansiert av det offentlige.
- (7) Klager påklaget vedtaket 6. januar 2025. Klager anfører at kommunen ikke er lovpålagt å tilby behandling i helsebad, og at kommunen ønsket å videreføre tilbudet etter nedleggelsen av Brageklinikken AS. Kommunen har ikke ansvar for opprettelsen eller driften av virksomheten, men har sett verdien av å ha et helsebad i regionen og derfor valgt å inngå avtaler med fysioterapeutene ved Fysikalsk Senter. Klager anfører også at virksomheten ikke kommer næringsinteresser til gode. Det vises til at fysioterapi i varmtvannsbasseng var klagers eneste tilbud i 2023, fordi problemer knyttet til ventilasjonsanlegget reduserte kapasiteten til å gjennomføre andre aktiviteter. Mot slutten av 2024 ble det installert nytt ventilasjonsanlegg og styret vil foreta en vurdering av muligheten for å utvide bruken av bassenget, slik at lag og foreninger kan benytte bassenget uavhengig av fysioterapitilbudet. Videre vises det til at fysioterapeutene står fritt til å bruke andelen av stillingen som er tilknyttet klagers basseng til annen behandling dersom bassenget legges ned, og at deres virksomhet derfor ikke er avhengig av bassengdriften. Det vises for øvrig til klagen i sin helhet.
- (8) Lotteritilsynet har ikke funnet grunn til å omgjøre vedtaket og oversendte klagen med innstilling 22. februar 2025 til Lotterinemnda for behandling.

Det rettslige grunnlaget

- (9) Det rettslige grunnlaget er forskrift 23. oktober 2018 nr. 1600 om merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner (heretter forskriften).
- (10) Formålet med kompensasjonsordningen er å fremme frivillig aktivitet, og ordningen skal kompensere for kostnader som frivillige organisasjoner har til merverdiavgift ved kjøp av varer og tjenester, jf. forskriften § 1.
- (11) Ved søknad etter dokumentert modell følger det av forskriften § 8 første ledd at søknadsbeløpet er merverdiavgiftskostnader på varer og tjenester basert på regnskapet ett år tilbake i tid, etter generelle avgrensninger etter § 6 og kostnader som listes opp i § 8 første ledd bokstav a til c.
- (12) Forskriften § 6 bokstav a fastsetter at det ikke ytes kompensasjon for kostnader eller anskaffelser som faller utenfor den frivillige og ikke-fortjenestebaserte delen av virksomheten eller er knyttet til virksomhet som kommer inn under § 3 tredje ledd.
- (13) Det fremgår av forskriften § 3 tredje ledd bokstav f at det ikke gis merverdiavgiftskompensasjon for virksomhet som kommer næringsinteresser og offentlige oppgaver til gode.
- (14) Av forvaltningsloven § 34 følger det at klageinstansen kan prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye opplysninger. I dette ligger at klageinstansen fullt ut kan prøve både rettsanvendelsen, saksbehandlingen, faktum og det frie skjønn. Klageinstansen kan

selv treffe nytt vedtak i saken eller oppheve det og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.

Lotterinemndas vurdering

- (15) Midt-Troms Helsebad sin klage gjelder Lotteritilsynets vedtak 17. desember 2024 om avslag på søknad om merverdiavgiftskompensasjon for 2023.
- (16) Lotteritilsynet avsto søknaden, med den begrunnelse at klagers virksomhet kommer næringsinteresser og offentlige oppgaver til gode, jf. forskriften § 3 tredje ledd bokstav f.
- (17) Det fremgår av klagers vedtekter § 2 at organisasjonens formål er å beholde bassengdrift i Midt-Troms Helsebad slik at flest mulig brukere kan dra nytte av det. Formålet skal oppnås gjennom tilrettelagt trening i basseng under ledelse av fysioterapeut, kontinuerlig drift av bassenget over tid, kontinuerlig arbeid med å sikre økonomien i foreningen og samarbeid med andre aktører.
- (18) I henhold til klagen var aktiviteten med tilrettelagt trening i basseng under ledelse av fysioterapeut, organisasjonens eneste aktivitet i 2023. Klager har en samarbeidsavtale med fysioterapeutene ved Fysikalsk Senter, som i henhold til klagers e-post av 23. november 2024 stiller fire fysioterapeuter til disposisjon for ledelse og gjennomføring av aktivitetstilbudet i bassenget. I søknaden opplyses det at brukerne av aktiviteten har ulike diagnoser som gjør vanlig trening belastende, og at regelmessig trening i vann gir god fysisk og mental effekt. Øktene består normalt av omkring ti deltakere, med tilbud om mindre grupper eller tilrettelagt opplegg for dem med store helseutfordringer. Det finnes ikke andre tilsvarende tilbud i regionen.
- (19) Det fremgår videre av klagers e-post 23. november 2024 at de fire fysioterapeutene ved Fysikalsk Senter har avtaler med Senja kommune. Hver fysioterapeut arbeider i en 100 prosent stilling, der 20 prosent av stillingen til hver av dem er påkrevd å være tilknyttet til behandling i et varmtvannsbasseng. Klagers årsregnskap for 2023 viser at foreningen mottok 87 000 kroner i «leieinntekter» fra Fysikalsk Senter. Lotterinemnda legger til grunn at dette er en andel av midlene fysioterapeutene mottar fra kommunen for fysioterapitjenestene.
- (20) Klagers eneste tilbud i 2023 bestod av tilrettelagt trening i basseng. Tilbudet er basert på en avtale mellom klager og fysioterapeutene tilknyttet Fysikalsk Senter, der ansvaret er fordelt slik at fysioterapeutene ivaretar alt med unntak av driften av bassenget. Aktivitetstilbudet ble utelukkende gjennomført av næringsdrivende fysioterapeuter, som en del av deres behandlingstilbud. Lotterinemnda legger til grunn at fysioterapeutenes mulighet til å tilby og gjennomføre behandlingstilbudet i varmtvannsbassenget er betinget av klagers virksomhet. Det vises i denne sammenheng til at fysioterapeutene, i medhold av avtale med kommunen, er forpliktet til å tilby denne type behandling til brukerne. Nemnda har etter dette kommet til at klagers virksomhet kommer næringsinteresser til gode, jf. forskriften § 3 tredje ledd bokstav f.
- (21) Klager har anført at organisasjonen er avhengig av å inngå samarbeid med andre for å kunne gi et tilbud til brukerne. Det vises til at ventilasjonsanlegget var utrangert, og at vannbasert fysioterapi derfor var det eneste tilbudet klager hadde kapasitet til å tilby i 2023. Klager opplyser at styret vil foreta en vurdering av muligheten for å utvide bruken av bassenget.

- (22) Til dette vil Lotterinemnda bemerke at den foreliggende klagesaken gjelder søknad om merverdiavgiftskompensasjon for regnskapsåret 2023. Det er derfor klagers kostnader og virksomhet i dette regnskapsåret som er gjenstand for vurderingen, og eventuell fremtidig eller planlagt virksomhet kan dermed ikke tillegges vekt.
- (23) Lotterinemnda finner ikke grunn til å ta stilling til om klagers virksomhet også kommer offentlige oppgaver til gode, da organisasjonen uansett ikke er kompensasjonsberettiget fordi virksomheten kommer næringsinteresser til gode, jf. forskriften § 3 tredje ledd bokstav f.

Konklusjon

- (24) Lotterinemnda finner etter en konkret vurdering av sakens opplysninger at Lotteritilsynets vedtak skal opprettholdes.

Vedtak

Klagen tas ikke til følge.

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur